

เตือนภัยการเกษตร
ช่วงวันที่ ๖ - ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
มีอากาศเย็นต่อเนื่อง และมีหมอกหนาในตอนเช้า	๑. มะม่วง	เริ่มติดผล	๑. โรคแอนแทรคโนส (เชื้อรา <i>Colletotrichum gloeosporioides</i>)	<p><u>อาการบนใบ</u> พบจุดแผลสีน้ำตาลเข้มบนใบ ใบใบอ่อนหากอาการรุนแรงแผลจะขยายตัวอย่างรวดเร็วติดต่อกันทั้งผิใบ ใบเหี่ยวแห้ง บิดเบี้ยวเสียรูปทรง ยอดอ่อนเหี่ยวและดำ</p> <p><u>อาการบนก้านช่อดอก</u> พบจุดหรือขีดสีน้ำตาลแดงเล็กๆ ต่อมาแผลขยายใหญ่ทำให้ช่อดอกเหี่ยวแห้ง หลุดร่วงก่อนติดผล</p> <p><u>อาการที่ผลอ่อน</u> พบจุดแผลสีน้ำตาลดำ ผลที่ถูกทำลายจะเป็นสีดำและหลุดร่วงก่อนกำหนด</p> <p><u>อาการที่ผลแก่หรือผลสุกหลังเก็บเกี่ยว</u> พบจุดสีดำ รูปร่างกลม ขนาดไม่แน่นอน ต่อมาแผลขยายลุกลามเป็นแผลยุบตัวในเนื้อผล ทำให้เน่าทั้งผล บางครั้งพบเมือกสีส้มอยู่ที่บริเวณแผล</p>	<p>๑. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบพืชเริ่มมีอาการของโรค ตัดแต่งและเก็บส่วนที่เป็นโรค นำไปเผาทำลาย นอกแปลงปลูก เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค</p> <p>๒. กำจัดวัชพืชรอบโคนต้น เพื่อลดความชื้นในทรงพุ่ม</p> <p>๓. ควบคุมปริมาณธาตุอาหารให้เหมาะสม ไม่ควรใส่ปุ๋ยที่มีค่าไนโตรเจนมากเกินไป</p> <p>๔. แหล่งปลูกที่พบการระบาดของโรคแอนแทรคโนสเป็นประจำ ในช่วงที่มะม่วงแตกใบอ่อน เริ่มแทงช่อดอก และหลังติดผลใหม่ๆ ควรพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช แมนโคเซบ ๘๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อะซอกซีสโตรบิน ๒๕% เอสซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ โพรคลอราซ ๔๕% อีซี อัตรา ๑๕ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นทุก ๗-๑๐ วัน โดยพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งสลับกัน และไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันเกิน ๔ ครั้ง ในระหว่างมะม่วงติดผล หากมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเกิดโรค</p>

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					ลิตร หรือ คลอรีนไฮโปส ๔๐% อีซี อัตรา ๒๐ มิลลิเมตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ คาร์โบซัลแฟน ๒๐% อีซี อัตรา ๕๐ มิลลิเมตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พันเฉพาะส่วนผลทุเรียนที่พบการทำลายของหนอนเจาะผล *** ในแหล่งที่มีการระบาด พันหลังจากทุเรียนติดผลแล้ว ๑ เดือน พัน ๓-๔ ครั้ง ทุก ๒๐ วัน
			๒. การหักโค่นของลำต้นและผลทุเรียนร่วง		ควรมีการโยกกิ่งและผลทุเรียนเพื่อป้องกันการร่วงของผล
	๓. กาแฟโรบัสตา	ระยะเก็บเกี่ยว-การตากผลผลิต	เกิดเชื้อราที่ผลกาแฟ	ผลกาแฟสุกที่ร่วงหล่นบริเวณใต้ต้น อาจมีการปนเปื้อนของเชื้อรา หรือผลผลิตกาแฟมีความชื้นเนื่องจากเก็บผลกาแฟที่สุกเลยระยะเก็บเกี่ยวหรือเก็บไว้ในกระสอบเป็นเวลานาน หรือโดนฝนหรือความชื้นขณะตากผลกาแฟ พบเชื้อราเข้าทำลายเมื่อนำมาสี ทำให้เมล็ดกาแฟแตก หัก คุณภาพลดลง	๑. ไม่ควรเก็บผลกาแฟที่ร่วงหล่นบริเวณใต้ต้นไปใช้ เนื่องจากอาจมีการปนเปื้อนของเชื้อรา ๒. เลือกเก็บผลกาแฟที่สุกเต็มที่ และนำไปตากทันที ไม่ควรเก็บผลกาแฟไว้ในกระสอบนาน การตากควรตากบนลานพื้นปูนซีเมนต์ แคร่ไม้ไผ่ หรือตาข่ายสีฟ้า เพื่อป้องกันไม่ให้ผลกาแฟสัมผัสดินและความชื้น และควรพลิกกลับผลกาแฟในระหว่างตากเป็นช่วงๆ เพื่อให้สีของผลสม่ำเสมอ และป้องกันการเกิดเชื้อรา ๓. เมื่อพบเมล็ดกาแฟที่มีเชื้อรา รีบเก็บออก

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					นำไปเผาทำลาย ๔. ทำความสะอาดเก็บกวาดเศษซากพืชหรือเศษเมล็ดกาแฟที่ตกค้างบนลานตาก เพื่อไม่ให้เป็นที่สะสมของเชื้อ
		ระยะออกดอก	การหักโค่นของต้นและกิ่งกาแฟอีกหัก	ลำต้นและกิ่งกาแฟ โคน และอีกหัก	๑. ปลูกไม้บังลมเป็นแนวกันเพื่อลดความเร็วของลม ๒. ใช้ไม้ค้ำยันกิ่งกาแฟ

รายงาน : สถาบันวิจัยพืชสวน (น.ส.ลาวัณย์ จันทร์อัมพร) ข้อมูลจาก : ศวส.ศรีสะเกษ, ศวส.สุโขทัย (มะม่วง) และ ศวส.ชุมพร (ทุเรียน และ กาแฟโรบัสตา)

ผู้กลั่นกรอง : สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช